

Ekosofias Nyhetsbrev

APRIL 2019 - TJUGOSJUNDE ÅRGÅNGEN

EN MILJON ARTER RISKERAR FÖRSVINNA

Av jordens åtta miljoner arter hotas uppemot en miljon av utrotning. Det är en av slutsatserna i en kommande rapport från FN:s vetenskapliga expertpanel för biologisk mångfald, IPBES.

Den minskande tillgången på ren luft, rent vatten och alla andra element som krävs för att jordens biologi ska kunna fortsätta fungera väl är ett lika stort hot mot planeten som klimatförändringarna.

Om inget görs för att lösa situationen kommer mellan en halv och en miljon arter att försvinna. Det är den alarmerande huvudpunkten i den rapport som den mellanstatliga organisationen IPBES ska presentera i maj.

En sammanfattning på 44 sidor av den slutliga rapporten på 1 800 sidor har spridits, och det underliggande budskapet kommer inte att ändras, skriver nyhetsbyrån AFP.

– Vi måste erkänna att klimatförändringar och en förlust av natur är lika viktigt, inte bara för miljön, utan även för utvecklingen och världsekonomin, säger Robert Watson, ordförande för IPBES, till AFP.

Den höga takten av utrotning är enligt rapporten redan tio till hundra gånger högre än den i genomsnitt varit under de senaste tio miljoner åren. Flera experter som medverkar i studien anser att en sjätte massutrotning under de senaste 500 miljoner åren redan har inletts.

Göteborgs-Posten

FN: VÄRLDEN INTE I LINJE MED ATT NÅ KLIMATMÅLEN

De senaste fyra åren har varit de varmaste sedan de globala temperaturmätningarna infördes och den genomsnittliga globala temperaturen är nu ungefär en grad högre än under förindustriell tid. Det uppger FN:s World Meteorological Organization som i en ny utvärdering av det globala klimatet skriver att världen inte är i takt med att leva upp till klimatmålen och att temperaturen fortsätter öka. I utvärderingen beskrivs även att värmeupptaget i världshaven är på en rekordnivå och att havsnivåytan fortsätter att stiga.

FN:s generalsekreterare António Guterres skriver därför i ett förord att han uppmanar världens ledare att komma till New York i september med konkreta, realistiska planer för att bidra till att nå noll nettoutsläpp av växthusgaser till mitten av århundradet, med hänvisning till FN:s Climate Action Summit den 23 september.

I rapporten beskrivs även att utbredningarna av Arktis och Antarktis isar är långt under medelvärdet och att extrema väderhändelser påverkat liv och samhällsutvecklingen på alla kontinenter.

TEMPERATUREN I SVERIGE STIGER MER ÄN FÖR JORDEN SOM HELHET

Årsmedeltemperaturen i Sverige ökar ungefär dubbelt så snabbt som genomsnittet på jorden. SMHI har nu uppdaterat klimatindikatorerna för Sverige med 2018 års data. Av de senaste 30 åren är det bara två år som varit kallare än normalt.

– För hela Sverige har årsmedeltemperaturen stigit väsentligt mer än det globala medelvärdet. Det är en utveckling som ligger i linje med vad vi kan förvänta oss utifrån de klimatscenarier som finns och beräkningar av hur den globala uppvärmningen kan påverka oss, något vi alltså ser hända redan idag, säger Erik Kjellström, professor i klimatologi på SMHI.

– Temperaturen ökar snabbare i Arktis, framför allt under vintern, och det märks även hos oss i Sverige. I norra Sverige är ökningen som störst under

vintern medan den är svagast under sommaren, säger Erik Engström, chef för enheten för klimatinformation och statistik på SMHI.

För Sverige var 2018 det åttonde varmaste året sedan 1860, enligt SMHIs temperaturmätningar. De senaste 30 åren är det bara två år, 1996 och 2010, som varit kallare jämfört med medeltemperaturen för 1961–1990, som är den referensperiod som används för väder- och klimatjämförelser.

NU ÄR JORDENS RESURSER SLUT FÖR I ÅR – OM VÄRLDEN LEVDE SOM SVERIGE

Vi använder betydligt mer resurser än vad planeten klarar av att producera. Det är budskapet från den så kallade Earth Overshoot Day (den ekologiska skuldens dag), som i fjol inträffade den 1 augusti för hela världen. Men om världens befolkning levde som i Sverige, där vi konsumerar som om vi hade 3,9 jordklot, skulle resurserna vara slut redan i början av april.

Uppgifterna om att Sveriges Overshoot Day inträffade redan den 4 april kommer från 2018 års Earth Overshoot Day, men sedan dess har utsläppen ökat ytterligare, både i världen och i Sverige, så troligen har vårt ekologiska fotavtryck ökat ytterligare.

Faktum är att Sverige tillhör världens värstingländer när det gäller ekologiska avtryck. Det är bara 13 länder som är värre, bland dem USA, Qatar, Australien, Kanada, Danmark och Kuwait.

– Det håller inte att komma och påstå att Sverige är klimatsmarta och att det inte spelar någon roll vad Sverige gör när andra länders klimatpåverkan är så mycket större. Om världen ska bli hållbar måste också Sverige bli hållbart. Och om Sverige ska bli ett hållbart land måste också individerna leva hållbart. Svenskarna konsumerar och lever över jordens tillgångar. Vi kan inte köpa jordens resurser på kredit om vi inte kan betala tillbaka, säger Lovisa Roos, ordförande för Fältbiologerna

Natursidan

DE SLÄPpte UT MEST KOLDIOXID 2018

Sveriges koldioxidutsläpp från industrier ökade förra året med 445 000 ton. Orsakerna är ökad användning av fossila bränslen för el och värme och ökad produktion av diesel, cement och plast.

Koldioxidutsläpp från industri, el och värme uppgick under 2018 till 19,9 miljoner ton. Det visar ny statistik från EU:s utsläppshandel. Det kan jämföras med att all vägtrafik i Sverige släpper ut ungefär 15 miljoner ton.

Stora utsläpp från enskilda industrier står för nästan hälften av Sveriges koldioxidutsläpp och 37 procent av alla växthusgasutsläpp.

1. På plats ett på listan över Sveriges värsta utsläppare finns fortfarande ståltillverkaren SSAB, som släppte ut 4,9 miljoner ton koldioxid förra året.
2. Cementa ökade sina utsläpp 2018 med mer än 150 000 ton.
3. Oljeraffineringsföretaget Preem ökade utsläppen 2018 med 116 000 ton, och planerar för att bygga en tjockoljeavsvavlingsanläggning som kommer att fördubbla utsläppen.
4. LKAB utvinna järnmalm och förädlar den till pellets. De har liksom SSAB planer på att ersätta kol med vätgas som produceras med förnybar el. 2018 minskade de sina utsläpp.
5. En stor utsläppare är Borealis, som producerar kemikalier för plast med mera. Råvara är bland annat fracking-gas från USA.

Sveriges Natur

FLERTALET NATURKATASTROFER BEROR PÅ KLIMATET

Flertalet naturkatastrofer som inträffade i världen under 2018 hade anknytning till extremväder och klimathändelser. Det konstaterar Världsmeteorologiska institutet (WMO) i sin senaste klimatrapport. Enligt rapporten drabbades närmare 62 miljoner människor av naturkatastroferna, i första hand av översvämningar. Totalt dog fler än 1 600 personer till följd av värmeböljor och skogsbränder. Två miljoner människor befann sig på flykt från sina hem på grund av väder- och klimatrelaterade händelser.

NIO AV TIO SVENSKAR VILL ATT ARBETSGIVAREN TAR KLIMATANSVAR

Hela 85 procent tycker att det är viktigt att deras arbetsgivare tar ansvar för att minska sin klimatpåverkan, och faktum är att det knappt är några skillnader i engagemang sett till kön eller ålder. Samtidigt underkänner var femte svensk sin arbetsplats klimatarbete, visar Sveriges största arbetslivspanel, Manpower Work Life.

– Svenskarnas engagemang för klimatet är stort. Vi har länge pratat om att vi som konsument ställer ökade krav på företagens klimatansvar, och naturligtvis är det samma sak som arbetstagare. De flesta vill jobba på en arbetsplats som anstränger sig för att göra gott, säger Mikael Jansson, vd för ManpowerGroup Sverige.

– För många unga är klimathotet en oerhört viktig fråga, och vi ser redan nu hur studenter har gått samman för att välja bort potentiella arbetsgivare som inte tar klimatansvar, säger Mikael Jansson.

FÖRSÄMRAD BIOLOGISK MÅNGFALD SLÅR MOT KLIMATET

Växande befolkning och ekonomisk tillväxt driver på förlusten av biologisk mångfald. Det menar ett forskarteam vid forskningscentret iDiv och universitetet i Halle, som jämfört data om biologisk mångfald, markanvändning och lagring av koldioxid mellan 2000 och 2011. Resultaten visar bland annat att planeten förlorat sex procent av sin potential att ta upp koldioxid från luften till följd av förlorad vegetation. Vad gäller markens förmåga att lagra in kol har denna försämrats med en fjärdedel på grund av landomvandling genom jord- och skogsbruk i Europa och Nordamerika. Ökat uttag av biobränslen samt ökad efterfrågan på bland annat kött, ligger bakom, anser forskarna.

KOSTNADERNA FÖR EXTREMVÄDER HAR FÖRDUBBLATS

Försäkringsbolaget Folksam kostnader för naturkatastrofer har fördubblats under de senaste 30 åren. Det visar ny statistik från bolaget. Statistiken visar att skadekostnader i villaförsäkringar kopplade till extrema naturhändelser som stormar och översvämningar mer än fördubblats. Enligt Folksam är också risken att drabbas av en naturrelaterad skada fördubblad i dag jämfört med för tre decennier sedan.

– De skador som uppstår i samband med extrema väderförhållanden handlar ofta om att träd faller ned och skadar byggnader och bilar eller att vatten tränger in i hus i samband med skyfall och översvämningar. Men det kan också handla om skador som orsakas av vind, hagel, jordskred, stora snömängder eller skogsbränder, även om just skador i samband med bränder inte ingår i statistiken, säger Folksamgruppens hållbarhetschef Karin Stenmar i en kommentar.

Enligt Folksam är det främst de senaste 15 åren som extremväder blivit mer frekvent. I dagarna publicerade Folksamgruppen sin första klimatrapport i enlighet med rekommendationerna från Task Force on Climate-related Financial Disclosure, TCFD. En av TCFD:s rekommendationer är att bolag ska genomföra så kallade riskscenarianalyser och Folksamgruppen berättar att företaget från och med i år kommer att ha ett extra fokus på naturrelaterade skador och se hur företaget kan bidra till att förebygga skadorna hos sina kunder.

Aktuell Hållbarhet Direkt

RESEARRANGÖRER SLÅSS OM ATT KLIMATKOMPENSERA

Den 11 april gick researrangören TUI ut och berättade att man från och med den 1 maj i år klimatkompenserar för alla nordiska kunder som reser med bolagets egna flygbolag samt för de som bor på något av TUI:s egna hotell. Fem dagar senare gick researrangören Ving ut och deklarerade att Ving blir först ut att klimatkompensera samtliga flygresor – från och med 29 april, alltså en dag tidigare än TUI. I bägge fallen sker klimatkompensationen via FN:s Clean Development Mechanism.

På flygbolagssidan uppger det svenska inrikesflygbolaget BRA att de sedan den 1 april klimatkompenserar sina utsläpp till cirka 110 procent.

·EKOSOFIA·

SAS klimatkompenserar ungdomsbiljetter och eurobonusbiljetter, vilka tillsammans står för cirka 40 procent av resorna.

Enligt Naturskyddsföreningens klimatchef David Kihlberg löser inte klimatkompensationen problemet med flygets klimatpåverkan, flygningarna måste minska i antal. Inte heller en övergång till biobränsle löser enligt honom problemet.

– På lång sikt blir det klimatneutralt eftersom en ny skog växer upp och ersätter den gamla hela tiden i ett kretslopp. På kort sikt är det egentligen ingen skillnad eftersom även biobränsle släpper ut koldioxid, säger David Kihlberg till nyhetsbyrån TT.

MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN UPPHÄVER DISPENS FÖR BEKÄMPNINGSMEDEL SOM KAN SKADA BIN

Mark- och miljödomstolen upphäver Kemikalieinspektionens beslut att tillåta dispens för betodlare att använda ett förbjudet bekämpningsmedel, Gaucho. Forskare har varnat för att medlet kan ligga bakom massdöd av bin. "Slutsatsen från domstolen är att förutsättningarna för en dispens inte är uppfyllda. Domstolen har tagit hänsyn till det förväntade genomsnittliga skördebortfallet under 2019 om Gaucho inte får användas, och andra rimliga sätt att minska skördebortfallet. Domstolen har även tagit hänsyn till risken för skador på bin och andra pollinerande insekter samt den försiktighetsprincip som gäller inom miljörätten", skriver Kemikalieinspektionen i ett pressmeddelande.

SATSNINGAR PÅ KLIMAT OCH MILJÖ I VÅRÄNDRINGSBUDGETEN

Totalt handlar det om cirka två miljarder kronor, som bland annat satsas på utökade medel till Klimatklivet och investeringsstödet för solceller, stöd till bio-CCS-teknik samt våtmarker.

Den enskilt största satsningen är att Klimatklivet öppnar igen med 750 miljoner kronor till lokala klimatinvesteringar. Redan känt är också stöd till investeringar i projekt för negativa utsläpp med 100 miljoner kronor och 50 miljoner kronor för en upphandling av nattåg till utlandet. Därutöver rör det sig om förstärkningar av budgetposter på miljöområdet som bantades kraftigt av riksdagen i december.

Finansieringen är en kombination av minskningar i andra budgetposter i decemberbudgeten och höjda skatter på bland annat energiproduktion i värmeverk och på kemikalier.

Naturskyddsföreningen skriver i en kommentar att de välkomnar återställaren men konstaterar att den nationella nyckelbiotopsinventeringen tas bort i budgeten och att Artdatabanken tvingas till stora nedskärningar.

MILJÖ OCH KLIMAT VIKTIGAST INFÖR EU-VALET

Den 26 maj är det val till Europaparlamentet. En opinionsundersökning som Novus genomfört på uppdrag av SR och SVT visar att 20 procent tycker att miljö, klimat och energi är de viktigaste frågorna, som EU har att hantera. Samtidigt anser 59 procent att de inte fått tillräcklig information från partierna för att kunna rösta och bilda sig en uppfattning om frågorna.

VINDKRAFTEN KAN SNABBT HALVERA KLIMATPÅVERKAN

Med nuvarande utbyggnadstakt kan den svenska vindkraften minska klimatutsläppen med motsvarande drygt 50 procent av Sveriges utsläpp, visar en ny rapport. Den nya vindkraften klarar sig helt utan stöd, men staten och kommunerna måste erkänna vindkraftens klimatnytta – och inte sätta käppar i hjulet för utbyggnaden, skriver sex vindkraftsföreträdare på DN Debatt. "Till skillnad från ny kärnkraft – som inte bara skulle bli 2–3 gånger dyrare, utan också ta mycket längre tid att bygga – kan vindkraften snabbt minska utsläppen. Om ökningen tillåts fortsätta i nuvarande takt (4,7 TWh om året), får vi sammantaget drygt 70 TWh vindkraft år 2030."

"Denna utökade elproduktion kan minska klimatutsläppen med omkring 27 miljoner ton år 2030 – motsvarande drygt 50 procent av Sveriges nuvarande utsläpp."

·EKOSOFIA·

MYCKET FOKUS PÅ BIOLOGISKA MÅNGFALD I MILJÖMÅLSARBETET

Nyligen överlämnade Naturvårdsverket den årliga uppföljningen av miljömålsarbetet till regeringen. I uppföljningen konstaterar Naturvårdsverket att stora statliga resurser har lagts på insatser för den biologiska mångfalden under året, till exempel genom jordbrukets miljöersättningar, områdesskydd, skötsel, åtgärdsprogram för hotade arter, samt i Våtmarkssatsningen. Men trots stora insatser inom biologisk mångfald och många andra områden, så räcker inte åtgärderna till för att nå miljömålen. Många av miljömålen är dessutom beroende av utvecklingen i andra länder.

BYGGBRANSCHEN SAKNAR KUNSKAP OM KLIMATPÅVERKAN

Byggandet står för en stor del av koldioxidutsläppen från fastighetsbranschen. Med grönare lån och klimatkrav i upphandlingen skulle utsläppen kunna minskas, men i dag saknas en pusselbit: kunskap. Det menar Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag, SABO, kreditinstitutet Kommuninvest och IVL Svenska Miljöinstitutet, som inlett ett samarbete för att ta fram klimatkrav som kan användas på ett smidigt sätt och till en rimlig kostnad.

– Det här är ett oerhört viktigt projekt, som förhoppningsvis kan sätta en branschstandard för klimatkrav i byggnation, säger Jonas Högset, chef för fastighets- och boendeenheten på SABO, i en kommentar.

Enligt de tre organisationerna har bostadsbolag hittills främst satsat på att minska sin klimatpåverkan genom att energieffektivisera sina fastigheter. Men nu behöver sökljuset också riktas mot byggprocessen, som är en stor klimatbov.

SÅ FÅR DU STÖRST ENERGIBESPARING – OCH KLARAR BUDGET

Med rätt prioriteringar går det att energirenovera miljonprogramshus utan att hyran skenar. En ny metod kan hjälpa kommuner att välja rätt åtgärder. Nya fjärrvärmecentraler med kortare kulvertar, förbättrad ventilation och nytt styrsystem är några av de åtgärder som genomförts i 1970-talsområdet Linero utanför Lund.

Att det blev just dessa åtgärder bestämdes med hjälp av en ny metod, utvecklad inom ramen för EU-projektet Cityfied.

– Jag är glad över att vi kan spara energi i husen och att det samtidigt finns möjlighet för människor med låg inkomst att bo kvar, säger Markus Paulsson, energistrateg hos Lunds kommun.

Enligt den utvärdering som nyligen presenterades har energianvändningen minskat med 34 procent i de färdigrenoverade delarna av Linero. På sikt, när allt är klart, väntas det bli cirka 40 procent. Det betyder att husen klarar Boverkets energikrav för nybyggda bostäder.

VVS-Forum

BRANSCHEN TROR PÅ STARK EXPANSION FÖR STORA TRÄBYGGNADER

Efterfrågan på korslimmat trä (KL-trä), som bland annat används i flerbostadshus av trä, kan komma att öka från några tusen till flera hundra tusen kubikmeter på bara några år. I dag byggs 11 procent av flerbostadshusen i Sverige i trä, men träbranschen tror på stark expansion för stora träbyggnader, inte bara i Sverige utan även i Europa. Snart startar också bygget av vad som väntas bli världens högsta träbyggnad, det 75 meter och tjugo våningar höga kulturhuset i centrala Skellefteå.

5 000 TON PLASTRÖR KAN ÅTERVINNAS FRÅN BYGGARBETSPLATSER

Varje år kastas 5 000 ton plaströr som blir över på Sveriges byggarbetsplatser bort. De flesta eldas upp helt i onödan. Istället skulle de kunna återvinnas, visar projektet Repipe. Besparingspotentialen är cirka 50 miljoner kronor per år om spillet materialåtervinnas i stället för att bara utvinna energin. Det visar de beräkningar Chalmers Industriteknik och Rise har kommit fram till i projektet.

NEW YORK VILL INFÖRA TRÄNGSELAVGIFT A LA STOCKHOLM OCH GÖTEBORG

I New Yorks nya budget finns trängselavgift för fordon på Manhattan med som en punkt. En sådan avgift är tänkt att minska på trängseln och gynna stadens tunnelbanenät. I nya budgeten för delstaten New York, som uppgår till 175 miljarder dollar, finns en rad förändringar och nyheter, exempelvis förbud mot plastpåsar och en ny form av fastighetsskatt som drabbar dyra bostäder. En annan punkt i budgeten är alltså trängselavgift som föreslås belasta fordon som kör in och ut på Manhattans södra del.

Hur stor avgiften blir, om budgetpunkten godkänns, återstår att se, däremot är det bestämt att intäkterna från trängselavgifterna ska gå till tunnelbane- och bussnätet.

Om New York inför trängselavgifter blir staden först i USA. Los Angeles, San Francisco och Seattle har också sneplat på motsvarande system.

Teknikens Värld

SÅ MYCKET MINDRE KOSTAR ELBILAR I DRIFT

Stadsförvaltningen i New York har jämfört hur mycket olika modeller i deras bilflotta kostar att underhålla. Resultatet visade att elbilarna är överlägset billigast. Elbilarna slipper exempelvis byte av olja, tändstift och luftfilter och även bromsarna håller, till följd av bromskraftsregenerering, längre. Då bilarna kan rulla i många år finns det gott om tid för att förtjänsterna kring service och reparationer ska hinna betala av en avsevärd del av inköpspriset.

ARKITEKTKONTOREN DRAR NER PÅ FLYGRESORNA

Allt fler arkitektkontor ser nu över sina studieresor med flyg, och de fem största kontoren har i år beslutat att göra förändringar och prioritera tågresor. På arkitektkontoret White har man nu infört ett nytt poängsystem för resorna, vilket innebär att varje medarbetare får en studieresepott på sex poäng att förbruka under tre år.

NY MODELL HALVERADE MATSVINNET

Göteborgs stad har på två år halverat sitt matsvinn. Nu vill Livsmedelsverket sprida stadens lyckade arbetsmetoder till kök i hela landet. Nyckeln till framgång är enligt Livsmedelsverket menyplanering, att mäta exakt vad som äts och slängs, noggrann koll på lager och inköp samt att ta hand om rester. – Jag tycker det är enormt vad köken kan åstadkomma på kort tid och det visar att det är ganska enkla och naturliga lösningar vi pratar om. Att ompröva sitt arbetssätt lite grann och tänka nytt, säger Anna-Karin Quetel, nutritionist på Livsmedelsverket.

GP/TT

SVERIGES KONSUMENTER: IKEA ÄR HÅLLBARASTE BOLAGET

Ikea toppar årets rankning från Sustainable Brands Index, den svenska rankningen som sedan 2011 kartlägger varumärkens hållbarhetsrykte hos konsumenter.

Ikea får den tredje högsta rankningen någonsin i indexet, 102 procent. Därefter kommer i turordning Änglamark, Lantmännen, Coop och Ica på mellan 90 och 96 procent.

Enligt undersökningen anser konsumenterna att Ikea är allra bäst på hållbara material samt god kvalitet och livslängd på produkterna. Ytterligare en anledning till det höga betyget är enligt Erik Elvingsson Hedén, grundare av Sustainable Brands Index, att företaget har lyckats förmedla att de just nu är inne i en omställningsprocess – från slit och släng till en mer ansvarsfull affär med hållbara material och second-hand.

– Det visar att vi har nått ut med de tydliga framsteg vi gjort och ambitiösa mål vi satt för att bli klimatpositiva till 2030, säger Jonas Carlehed, hållbarhetschef för Ikea Sverige, i en kommentar.

På sista plats hamnar spelbolaget Leo Vegas, tätt åtföljt av flera andra spelbolag och flygbolag.

Aktuell Hållbarhet

·EKOSOFIA·

GRETAS PÅSK: TALAT I TRE PARLAMENT OCH BESÖKT PÅVEN

Den svenska klimataktivisterna Greta Thunberg fortsätter att göra stora avtryck runt om i världen via en veckolång "tågturné" i Europa för att demonstrera och träffa makthavare på hög nivå. Efter något dygns tågresa till Strasbourg väntade ett möte med EU-parlamentets miljöutskott. Därefter vidare till Rom där hon var inbjuden att tala för det italienska parlamentet.

På långfredagen var hon huvudtalare på en stor klimatdemonstration i centrala Rom. Visserligen var det helg i stora delar av världen, men som Greta Thunberg själv skriver till sina 1,1 miljoner följare på Instagram: "Jag vet att det är en helgdag men klimatkrisen tar inte semester och det gör inte vi heller".

Under sin turné besökte hon också det brittiska parlamentet där ledamöterna fick ett välbehövligt avbrott och för en gångs skull lyssna på någon som talar om något annat än Brexit.

PÅVEN TILL GRETA THUNBERG: "CARRY ON, GRETA!"

Under påvens generalaudiens på Petersplatsen i Rom träffades svenska Greta Thunberg och påve Franciskus. Thunberg satt längst fram under audiensen, i sällskap av bland andra sin pappa Svante Thunberg. Mötet med påven ägde rum i direkt anslutning till audiensen. – Han var väldigt varm och vänlig. Det var informellt och han log och skrattade hela tiden, säger Greta Thunberg till DN. Vad sa ni till varandra?

– Jag tackade honom för att han kämpar för klimatet. Och han sa "Carry on, Greta. Just carry on!".

Franciskus har upprepade gånger uttryckt sin oro över klimatförändringarna.

Dagens Nyheter

Sedan den 25 maj 2018 gäller en ny EU-förordning om personuppgifter (GDPR). Som mottagare av Ekosofias Nyhetsbrev bedömer vi att du givit ditt samtycke till vår hantering av dina personuppgifter. Detta innebär att du även i fortsättningen kommer att få vårt nyhetsbrev.

Om du inte vill ha vårt nyhetsbrev så kan du meddela oss via mail eller telefon.

Grundläggande miljöutbildning – 13 juni 2019

Från hot till möjligheter med trovärdigt miljöarbete – en halvdag om hållbarhet; grundläggande miljöfakta, miljöarbete och företagande.

Seminarier ger grundläggande miljökunskap samtidigt som det skapar ökad medvetenhet om miljöarbetet och dess möjligheter.

Utbildningen motsvarar kraven i Svensk Miljöbas.

Se vår hemsida för närmare detaljer – www.ekosofia.se

Vem säger vad – och varför? – 10 september 2019

En halvdag om opinion och kommunikation inom miljö och hållbar utveckling.

I en värld där olika intressen försöker styra vad vi uppfattar som sanningar – vem kan man egentligen lita på?

Det här berör i allra högsta grad hållbarhetsfrågorna! Därför erbjuder ”de två Eko:na” – Ekosofia och Ekocentrum – för andra gången en utbildning där du får verktygen för att analysera och förstå vad som sägs och skrivs.

Se Ekocentrums hemsida för närmare detaljer – www.ekocentrum.se

Kommunikation för miljö och hållbar utveckling

En stark och trovärdig hållbarhetsprofil är i dag en avgörande framgångsfaktor för många företag och organisationer. Men hur går man tillväga – vad är tillåtet och otillåtet i marknadsföringen, vilka krav ställer omvärlden och hur lyckas man på bästa sätt förmedla att man har ett seriöst hållbarhetsarbete till medarbetare, kunder och andra intressenter.

Ett seminarium med workshop. Se vår hemsida www.ekosofia.se

IPCC:s specialrapport om 1,5 graders global uppvärmning – risker och möjligheter

Ekosofia arrangerar seminarier och föreläsningar med anledning av den senaste rapporten från FN:s klimatpanel IPCC. Vi redovisar de viktigaste slutsatserna, liksom hur det påverkar näringsliv och företagande.

Agenda 2030 – FN:s globala hållbara utvecklingsmål

Ekosofia arrangerar seminarier och föreläsningar med anledning av FN:s mål för hållbar utveckling (SDG; Sustainable Goals for Development).

Vi redovisar de viktigaste slutsatserna, liksom hur det påverkar näringsliv och företagande.

– Vi är den första generationen som kan utrota fattigdomen och den sista som kan bekämpa klimatförändringarna, säger Ban Ki-moon, tidigare generalsekreterare i FN.

Ekosofias nyhetsbrev utkommer med 11 nr/år. Ansvarig utgivare är Bill Romanus.

För mer information om nyhetsbrevet kontakta Bill Romanus, romanus@ekosofia.se.

För information om Ekosofia AB och våra tjänster kontakta Magnus Ruberg, magnus.ruberg@ekosofia.se.

Kort om Ekosofia AB

Ekosofia AB är ett kunskapsföretag som verkar för hållbar utveckling.

Detta gör vi genom att erbjuda våra kunder att med hjälp av ett ökat miljömedvetande – ekosofi – nå såväl social och ekonomisk som ekologisk framgång.

Planerat och trovärdigt miljöarbete är vår metod.

Kommunikation – att åstadkomma dialog – är vårt främsta verktyg.

Vi arbetar som konsulter, projektledare och kvalificerade rådgivare.

Ekosofia AB grundades 1993 av Bill Romanus och Magnus Ruberg.

För ytterligare information – www.ekosofia.se